

Ο ΘΡΥΛΛΟΣ ΠΟΥ ΖΩΝΤΑΝΕΥΕΙ

Θι ήταν εύκολο να γράψω κριτική για ένα καλλιτέχνη. Όταν μέσα σ' ένα θέατρο υπήρχε μία αξία ξεχωριστή, μία δύναμη ή όπρια κομμάτι, έπαινα στη σκηνή και συγχρόνως έβλεπα την προσοχή του κοινού, ή κριτική δεν συζητείται καθόλου να πει τον καλλιτέχνη αυτόν, να τον αναλύσει, να τον αναλύσει στην θέση που του αξίζει, να λάτρεται από το λαό, πρβλ. μερικές από τις όποιες κινείται να δοθεί.

Το έργο αυτό της κριτικής δεν είναι δυνατόν να γίνει για την «Εταιρεία του Ελληνικού Θεάτρου» ή όποια δίνει τώρα παραστάσεις στο θέατρο Σαβόνης. Μέσα στον θίασον αυτόν στον όποιον είδαμε εκπαιδευτικοί να ξαναζωντανεύει ή ψυχή του άθανάτου Χριστομάνου αξία ξεχωριστή δεν υπάρχει καθόλου. Από τον ταπεινότερο έγγιτη της σκηνής έως τους πρώτοι οργανιστές όλοι είναι και από μια αξία.

Και ό κοινός λαός θα ήθελε να άσπασθαι με τον καθένα απ' αυτούς σταματά άντενος έμπρός στην συνολική αυτή δύναμη μένει στην όποια σβέννουν και χάνονται όλα τα όνοματα για να συγχωνευθούν σε ένα γενικό τίτλο, τον τίτλο της «Εταιρείας του Ελληνικού Θεάτρου».

Είχα τό εύτύχημα να μιλήσω για λίγα λεπτά της ώρας με τον κύριο για την «Εταιρεία του Ελληνικού Θεάτρου». Είδα να ξαναζωντανεύει μπροστά μου ό θόρυβος του Χριστομάνου. Γιατί εάν θόρυβος μας έμενε το φωτεινό μετέωρο που πέφτει κ' έλασε τόλο γρηγορά πάνω στο σκελεπό της Ελληνικής σκηνής.

Ο κ. Λιδωρίκης είναι ένας τελειοποιημένος Χριστομάνος. Έχει την ισολογία του άρμονισμένη όπως με την πρακτικότητα της σημερινής έποχής. Γι' αυτό και το έργο του έχει δεδαιότιες επιτυχίες άνερίθου με μάλιστα από τό μέχρι τουδε άποτελέσματα. Η «Νέα Σκηνή» ήταν ή δοκιμή. Η «Εταιρεία του Ελληνικού Θεάτρου» είναι ή επιτυχία.

Η επιτυχία πού δεν βασίζεται στο έξυπνελαστικό κατέβασμα του ήθοποιού έπαινα στο έπαπεδο του λαϊκού γούστου, όδτε στην έκμετάλλευση των τριπλών ένδτικτων που κυριαρχούν συνήθως από πολύ κοινόν αλλά στην έπιβολή του έργου με την δύναμη που παρέχει ή αξία.

Αυτό κατόρθωσαν ό θίασος κατά την περιόδου του στην Ηόλι και στην Αίγυπτο.

Αυτό κατόρθωσαν και εδώ άκόμη ό που τους όλίγους πολύ όλίγους θεατές των πρώτων όδο παραστάσεων άτινα τέστηρε χθές και πρσχθές να πικρό και έκλεκτό άκουαίριο που ήλθε να απολαύσει την άριστοτεχνικά έκτέλεσι του «Αολεκινου Βασιλέως και των «Σαυθών και Μελαχρινών».

Δεν στενοχωρήθηκε ούτε έδυσφόρησε ό κ. Λιδωρίκης για την άπουσία του κοινού στην έναρξη. Οί ήθελοποιό εκπαιδευτικοί κενά και θέματα της παιδείας με την ίδια έπιμέλεια, τον ίδιο σεβασμό, την ίδια προσοχή που θα τους έδινες μια άγρια πίκρα.

Κι αυτό γιατί παίζουν κωμωδία τον εαυτούς, για την τέχνη, όμοιοι με τους Ισοφάντες που λαχρυσαν εύλαδικα την θεότητα και όταν άκόμη ό ναός είναι κενός από πιστούς.

Και το κοινό τους ένωσε, τους έθαύμασε και τους έλαβίσθη. Γι' αυτό και πεισμένοι στη Σαβόνη όπως στην Ηόλι και την Αλεξάνδρεια, ό πρώτος πραγματικός Ελληνικός θίασος έπεβλήθη χωρίς υποχωρήσεις, χωρίς συνθηκολόγησι. Μας ένίκησε με τη δύναμη του και την αξία του. Έμπρός στον όγκο τον καλλιτεχνικό που για πρώτη φορά παρουσιάζεται τόλο τέλειος, τόσο άρμονισμένος τόλο ένωμενος δεν έχουμε παρα να κλίνουμε με σεβασμό τό κεφάλι.

Ένα πρόγραμμα μόνον θα είχα να ζητήσω— για την Τέχνη πάλι— από τον κ. Λιδωρίκη.

Νά μη σταματάει έως εδώ. Ας αναζητήσει γύρω του τις άγνωστες αξίες που κρύβονται βιβλία μέσα στον Ελληνικό καθ' και που περιμένουν το χέρι τό όποιον θα τις βγάλει από την αφάνεια. Ας κάνη ό,τι έκανε ό Χριστομάνος.

Μεσα σ' ένα θίασο όποι ή έρωτισμός και ή ματαιοδοξία δεν ύπάρχουν για να πνιξουν τους πρωτόδικτους, όποι ό καθνας έχει τη θέση του ανάλογα με την αξία του και όχι με το γούστο του μπακάλη έκμεταλλευτού, ή κωμωδοίτες και άκαλλίεργτες αξίες θι βρούν γούσους το όρόμο τους για να πλουτίσουν τις τσέπες των μεστών της Ελληνικής Τέχνης.

Επί τό έργο της «Εταιρείας του Ελληνικού Θεάτρου» θι γρη έντελώς δημιουργικό, άλλα και όσαρκές συγχρόνος.

Ν. Αάσκαρις